

MOD009 - cvičení 12

Příklad 1:

Ukažte, že exponenciální rozdělení je rozdělení bez paměti, tj. že pro náhodnou veličinu Y s exponenciálním rozdělením platí

$$P(Y > s + h | Y > s) = P(Y > h)$$

Příklad 2:

Ukažte, že součet k nezávislých náhodných veličin s exponenciálním rozdělením s parametrem λ - tj. hustotou $f(x) = \lambda e^{-\lambda x}$, $x > 0$, má Erlangovo (Gamma) rozdělení s parametry λ a k , tj. s hustotou

$$g_k(x) = \frac{\lambda^k}{(k-1)!} x^{k-1} e^{-\lambda x}, \quad x > 0.$$

Příklad 3:

Ověřte, že pro Poissonův proces $(N(t), t \geq 0)$ platí následující rovnosti:

$$\begin{aligned} P(N(t+h) = k+1 | N(t) = k) &= \lambda h + o(h), \\ P(N(t+h) = k | N(t) = k) &= 1 - \lambda h + o(h), \\ P(N(t+h) > k+1 | N(t) = k) &= o(h), \end{aligned}$$

kde pro funkci $o(h)$ platí $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{o(h)}{h} = 0$.

Příklad 4: Simulování Poissonova procesu

Ověřte, že oba následující algoritmy opravdu generují Poissonův proces s intenzitou $\lambda > 0$ na intervalu $[0, T]$.

Algoritmus 1: Generujme posloupnost nezávislých náhodných veličin ξ_k , $k = 1, 2, \dots$ s exponenciálním rozdělením s parametrem λ . Definujme

$$N(t) = \sum_{k=1}^{\infty} I\left\{\left(\sum_{j=1}^k \xi_j\right) \leq t\right\}, \quad \text{pro } t \in [0, T].$$

Algoritmus 2:

Krok 1.: Generujme hodnotu náhodné veličiny S , která má Poissonovo rozdělení s parametrem λT - toto bude celkový počet událostí na intervalu $[0, T]$.

Krok 2.: Vygenerujme celkem S nezávislých náhodných veličin s rovnoměrným rozdělením na intervalu $[0, T]$. Seřídme je do neklesající posloupnosti a tuto neklesající posloupnost vezměme za časy událostí - Poissonův proces je pak odpovídající čítací proces.